

RAMAZANDA İNFAK VE FITİR SADAKASI

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ {3} أُولَئِكَ هُمُ
الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ⁴

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz, Ramazan da infak ve Fitir sadakası hakkında olacaktır.

Kur’ân’ı Kerimde en geniş anlamlı kelimelerden biri olan infak, gerçek / hakkıyla mü’min olanların bir vasfı olarak zikredilir. Mü’minin en önemli vasıflarından biri olan “**cömertlik**”; Allah’ın verdiğini O’nun yolunda **sarfetmek** demektir.

Başta okumuş olduğumuz ayet-i kerimede mealen; “**Gerçek müminler ancak o müminlerdir ki (...) Namazı hakkıyla ifa edip, kendilerine nasip ettiğimiz mallardan hayırlı işlerde harcarlar. İşte gerçek müminler onlardır...**” Buyrulmaktadır. (*Enfal; 3,4.*)

Ramazan ayının dostluğa ve kardeşliğe, bakan bir yanı da vardır. İnsan, oruç vesilesiyle yiyecek dahi bulamayanların hâlini düşünür, açken onların durumunu çok daha iyi anlar. Bu durum o insanın cömertlik hislerini şahlandırır. Ramazan adeta ahlak-ı âliyeden olan, “**cömertlik eğitimi**” nin yapıldığı bir zaman dilimi haline gelir. Bu nedenle mü’minler yapacakları değişik hayır ve hasenatı, özellikle **Ramazan-ı Şerif’te daha fazla yapmaya** gayret ederler.

Efendimiz (s.a.s); “**Ramazan ayında verilen sadaka daha faziletlidir.**” Buyurarak, insanları bu konuda teşvik etmişlerdir. (*Tirmizi, Zekât, 28.*) **Her zaman cömert davranan Allah Resülü, Ramazan’ın gelmesiyle adeta coşardı.** İbn Abbas’ın ifadesiyle, bilhassa Ramazan ayında, Cebrail (a.s)’la

buluştuğu zaman **Efendimizin cömertliği daha da artardı... O günlerde Allah Rasûlü (s.a.s) insanlara rahmet getiren rüzgârdan daha cömert olurdu.**" *Buhârî, Bedü'l-vahy 5, 6, Savm 7, Müslim, Fezâil 48, 50.* Yani elinde-avucunda kalan en son şeyleri de dağıtıverirdi. Zaten Nebiler Sultanı insanların en cömerdiydi. **Kendinden bir şey istendiğinde varsa verir, olmadığı takdirde de vaat ederdi. Bazen üzerine giydiği tek bir elbiseyi isteyen olur, O' da hiç çekinmeden hemen verirdi.**

Allah Resûlü (s.a.s) bir gün; **Elhâkümü't-tekâsür** sûresini okudu, **الْهَيْكُمُ التَّكَاثُرُ** -Dünyalıklarla böbürlenmek, oyaladı sizleri- "İnsanoğlu malım malım der. Halbuki âdemoğlunun **yyip tükettiği, giyip eskittiği ve sağlığında tasadduk edip gönderdiğinden başka** kendisinin olan neyi var? (Gerisini ölümlle terk eder ve insanlara bırakır.)" buyurdu.

Bu hakikat bir yerde, **"İnsan öldüğünde melekler ne getirdi diye bakar, geride kalanlar ise ne bıraktı diye bakar"** denilerek ifade edilmektedir.

Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), **Ramazan'da sadece ibadet etmekle yetinmez, hayır adına ne varsa hepsini yaparak Allah'la daha bir yakınlık kurmaya gayret ederdi. O (s.a.s) Ramazan'daki hayatıyla da, "işte kul budur"** dedirtecek bir kulluk ortaya koyardı.

Ramazan'daki ikram veya cömertlik tamamen kişilerin inisiyatifine de bırakılmamış, ramazana mahsus **ibadetlerden biri olan "fidye" ve "fıtır sadakası"**yla adeta

bir alt sınır çizilmiştir. Daha fazlasını yapamayanlar, hiç olmazsa bundan geri kalmamalıdır.

Fıtır Sadakası; İnsan olarak yaratılmanın, Ramazan orucunu tutup bayrama ulaşmanın bir şükrüdür. Ramazan'da, orucun mahiyetine zarar veren davranışlar nedeniyle, **bir özür veya eksiklerin tamamlanması için** verilmesi gereken bir sadakadır. İbni Abbas'tan (r.a) gelen rivayet şöyledir:

“Resûlullâh fitreyi; oruç tutanı anlamsız ve çirkin davranışlardan temizlesin, muhtaçlara da yiyecek bir lokma olsun **diye farz kılmıştır.”** *Buhârî, Zekât, 70-78; Müslim, Zekât, 12-16.*

Fıtır Sadakası, halk arasında fitre diye bilinir ve **bir sadakat nişanıdır. Fitre emri,** hicretin ikinci yılında Ramazan orucunun farz kılınmasıyla birlikte gelmiştir. Efendimiz, bir hadislerinde hür olsun köle olsun, erkek olsun kadın olsun her Müslüman adına fitre verilmesi gerektiğini bildirmiştir. (*Müslim, Zekât 12*)

Fitre vermek; Hanefi mezhebine göre vaciptir. Hanefi mezhebinde; uygulamada vaciple farz arasında bir fark yoktur. Fıtır sadakasının verileceği yerler ile zekâtın verileceği yerler aynıdır. Buna göre, zekât verilebilen herkese fitre de verilebilir.

Fıtır sadakası bayramdan önce de verilebilir. İmam Şâfiî bir ay, İmam Ebû Hanîfe bir yıl öncesinden ödenebileceği görüşündedirler.

Aziz Mü'minler!

Burada bazıları tarafından yanlış anlaşılan bir meseleyi izah etmekte fayda var.

Hayır ve hasenat adına yapmamız gerekenleri bir an evvel yapıp, yerlerine ulaştırmak mecburiyetindeyiz. Elimizde tutup da Kadir gecesinde verelim daha çok sevap alalım düşüncesi bir açıdan doğru değildir. Kendimize Kadir gecesine kadar vereceklerimizi derleme toparlama yada O gece ekstra bir şeyler verme hedefi koyabiliriz, bu olabilir. Ama birikenleri hemen vermeliyiz. İhtiyaç sahiplerinin bir an önce iftar ve sahurlarını yapacakları, az da olsa nefes alacakları, yardımların ve paketlerin onlara ulaşmasına **acil ihtiyaç var**. İncancımız odur ki; mazlumlara ulaştırılan yardımlar, ne zaman olursa olsun, **Kadir gecesinde ulaşmış gibi**, Rabbimizin yanında makbul ve değerli olacağı, **onun sonsuz rahmetinden umulur**.

Evveli rahmet, ortası mağfiret ve sonu da Cehennem ateşinden kurtuluş olan Ramazan ayının mağfiret günlerindedir. Bu günler, biz kullara bakan yönü ile Rabbimize istiğfarda bulunacağımız istiğfar günleridir.

Mevlamızdan niyazımız; sahurlarda yapılan istiğfarlar, tutulan oruçlar, tilavet edilen Kur'anlar hürmetine... yaptığımız her türlü hayırlı amelleri, nezdinde kabul ederek bizleri mağfiretiyle bağışlasın.